

MINISTERIET FOR
FAMILIE- OG
FORBRUGERANLIGGENDER

Folketingets Udvalg for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

MINISTERSEKRETÆREN

J. nr.: 150-17

- ./.
- Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering Grundnotat til Folketingets Europaudvalgt om forslag til Rådets direktiv om dyresundhedsbestemmelser for akvakulturdyr og produkter deraf og om forebyggelse og bekæmpelse af visse sygdomme hos vanddyr og om forslag til Rådets beslutning om ændring af beslutning 90/424/EØF om visse udgifter på veterinærområdet, KOM (2005) 362.

Med venlig hilsen

Troels Vensild

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender

5. januar 2006

Grundnotat til Folketingets Europaudvalg

om forslag til Rådets Direktiv om dyresundhedsbestemmelser for akvakulturdyr og produkter deraf og om forebyggelse og bekæmpelse af visse sygdomme hos vanddyr og
om forslag til Rådets beslutning om ændring af beslutning 90/424/EØF om visse udgifter på veterinærområdet

Kommissionens dokument KOM (2005) 362

Resumé

Forslaget omfatter en opdatering af de gældende fællesskabsregler vedrørende handel med akvakulturdyr (fisk, bløddyr og krebsdyr) og produkter heraf, herunder reglerne om forebyggelse og bekæmpelse af visse sygdomme hos fisk m.m. Med forslaget lægger Kommissionen op til en omstrukturering af reglerne, således at disse følger de øvrige direktiver vedrørende dyresundhedsbestemmelser og bestemmelser vedrørende forebyggelse og bekæmpelse af smittomme husdyrsygdomme, f. eks. Mund- og Klovesyge og Avicær Influenza.

En vedtagelse af forslaget vurderes at ville medføre en forbedring af beskyttelsesniveauet for dyresundheden i Danmark. Forslaget vurderes at få positive konsekvenser for erhvervet, da det forventes at medføre færre sygdomsudbrud. Der må forventes merudgifter for Fødevarestyrelsen til kontrol og overvågning.

BAGGRUND

Kommissionen har ved KOM (2005) 362 fremsendt et forslag til et Rådsdirektiv om dyresundhedsbestemmelser for akvakulturdyr, (fisk, krebsdyr og bløddyr uanset udviklingstrin, herunder æg og sæd/mælke, der opdrættes på et akvakulturbrug eller i et område med opdræt af bløddyr) og produkter deraf og om forebyggelse og bekæmpelse af visse sygdomme hos vanddyr (fisk, krebsdyr og bløddyr). Forslaget er oversendt til Rådet d. 23. august 2005.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

NÆRHEDSPRINCIPPET

Regeringen vurderer på det foreliggende grundlag, at nærhedsprincippet er overholdt, idet der er tale om ændringer/tilføjelser til allerede eksisterende EU regler om dyresundhed for så vidt angår akvakulturdyr og produkter deraf og om forebyggelse og bekæmpelse af visse sygdomme hos akvakulturdyr.

Regeringen vurderer det endvidere ønskeligt med fælles EU regler for at sikre en samlet europæisk indsats for udryddelse af sygdomme hos akvakulturdyr og sikre sundhedsniveauet for akvakulturdyr og produkter heraf. Det sikrer, at omsætning af akvakulturdyr kan foregå under hensyntagen til overholdelse af den højeste dyresundhedsmæssige sikkerhed, samt begrænser

de ofte store samfundsmæssige, økonomiske tab og skadesvirkninger, der er forbundet med sygdomme.

FORMÅL OG INDHOLD

Med forslaget til nyt Rådsk Direktiv har Kommissionen til hensigt at ajourføre og samle de gældende fællesskabsbestemmelser om handel med akvakulturdyr og produkter deraf, herunder de gældende sundhedsbestemmelser og reglerne om forebyggelse og bekæmpelse af visse sygdomme hos akvakulturdyr, som er indeholdt i Rådets direktiver 91/67/EØF, 93/53/EØF og 95/70/EF.

Ændringerne skal sikre, at sundheden for akvakulturdyr ikke bliver tilsidesat i forbindelse med omsætning af levende dyr og produkter heraf, samt at der bliver gennemført en mere effektiv forebyggelse og bekæmpelse af udbrud af sygdomme hos sådanne dyr. Sundhedsrisikoen samt de udgifter/tab og de skadevirkninger for samfundet, der er forbundet med disse sygdomme, skal begrænses.

De gældende dyresundhedsbestemmelser for akvakulturdyr og produkter deraf, herunder reglerne om forebyggelse og bekæmpelse af visse sygdomme hos fisk og skalddyr, vil således blive ændret med følgende centrale elementer:

1. I forslaget er der foretaget en ændring af direktivets struktur i forhold til de gældende direktiver, så opbygningen bliver identisk med de øvrige sygdomsdirektiver der f.eks. gælder for aviær influenza og mund- og klovesyge.
2. Der opstilles krav om autorisation af akvakultur- og forarbejdningsvirksomheder, og krav om at der bliver oprettet et register over virksomhederne.
3. Der fastsættes sundhedsmæssige krav for markedsføring af akvakulturdyr til udsætning, herunder en tidsmæssig ramme for, hvornår akvakulturdyr må udsættes efter forudgående sygdomsudbrud.
4. Der foreslås en ændring af reglerne som tilsigter en forenkling af zoneinddelingerne for så vidt angår sygdomsstatus. Ved omsætning af fisk eller ved bekæmpelse af fiske-sygdomme m.m. opereres der efter de nugældende regler med 3 zoner: 1) Sygdomsfrie zoner, hvor der kan være restriktioner for drift af akvakulturbrug, herunder restriktioner for tilførsel af akvakulturdyr. 2) Undersøgelseszoner, hvor der er indført restriktioner som i de sygdomsfrie zoner, men hvorfra der f.eks. ikke kan tilføres fisk til sygdomsfrie zoner (overgangsperiode til en ikke-sygdomsfri zone), og 3) ikke-sygdomsfri zoner, hvor der ikke gælder særlige restriktioner. Ifølge forslaget reduceres zoneinddelingen til 2 zoner, sygdomsfri zoner og ikke-sygdomsfri zoner.
5. Der bliver tilføjet et nyt begreb ”segmenter” indenfor de inficerede zoner. Formålet er at gøre zonereglerne mere fleksible. Med indførslen af segmentbegrebet bliver det nu muligt at have sygdomsfrie produktionsanlæg beliggende i ikke-sygdomsfri zoner.
6. Der bliver mulighed for at gennemføre nationale bekæmpelsesprogrammer for en række sygdomme, som kan forårsage alvorlige problemer for akvakulturerhvervet, men som ikke fremgår af sygdomslisterne i direktivets bilag.
7. Der foreslås indført krav om central registrering af alle nationale flytninger af akvakulturdyr. Ifølge forslaget skal dette ske ved en udbygning af det eksisterende system for registrering af internationale flytninger, TRACES.

Med forslaget om ændring af Rådets beslutning 90/424/EØF om visse udgifter på veterinærområdet udvides listen over fiske- og skaldyrssygdomme, som det er muligt at modtage EU-støtte til i forbindelse med bekæmpelses- og udryddelsesforanstaltninger.

UDTALELSER

Udtalelsen fra Europa-Parlamentet foreligger endnu ikke.

GÆLDENDE DANSK RET

I Danmark reguleres fiskeområdet af en række bekendtgørelser udstedt med hjemmel i Lov nr. 432 af 9. juni 2004 om hold af dyr, der også indeholder enkelte bestemmelser som kan gøres gældende direkte.

Bekendtgørelse nr. 755 af 28. juli 2005 om bekæmpelse af visse smitsomme sygdomme hos fisk.

Bekendtgørelse nr. 780 af 15. oktober 1997 om kontrol med overførbare sygdomme hos toskallede bløddyr.

Bekendtgørelse nr. 856 af 12. september 2000 om afsætning af akvakulturdyr og- produkter indenfor Den Europæiske Union (EU) samt indførsel heraf fra tredjelande.

Bekendtgørelse nr. 755 af 28. juli 2005 om bekæmpelse af visse smitsomme sygdomme hos fisk.

KONSEKVENSER

En vedtagelse af direktivforslaget vurderes at forbedre det eksisterende beskyttelsesniveau for dyresundheden i Danmark, idet direktivet tager sigte på at effektivisere mulighederne for at forebygge og bekæmpe sygdomme hos akvakulturdyr.

Det vurderes, at en vedtagelse af direktivforslaget kan få positive konsekvenser for erhvervet, idet en effektivisering af forebyggelse og bekæmpelse af sygdomme hos akvakulturdyr vil medføre færre økonomiske skadesvirkninger af sygdomsudbrud.

En vedtagelse af forslaget vil ikke kræve lovændringer, men kan implementeres ved en ny bekendtgørelse med hjemmel i Lov nr. 432 af 9. juni 2004 om hold af dyr.

Forslaget forudsætter umiddelbart et mere aktivt basis-beredskab i Fødevarestyrelsen, herunder overvågning og tilpasning og vedligeholdelse af beredskabsplaner, samt oprettelse af et centralt registreringssystem til registrering af nationale flytninger. Forslaget kan derfor få konsekvenser for udgifterne til kontrol og overvågning. Afhængigt af udfaldet af forhandlingerne om direktivet forventes merudgifterne at ligge mellem en halv million og to millioner kroner, inklusive udgifterne til udbygning af registreringssystemet til nationale flytninger af akvakulturdyr.

Beløbet forventes finansieret indenfor Fødevarestyrelsens ramme. Udgifterne kan ikke finansieres ved brugerbetaling, da registrering og ordinær veterinærkontrol er omfattet af en fritagelse for betaling med oprindelse i Økonomi- og Erhvervsministeriets puljer til lettelse af erhvervenes administrative byrder, jf. Finanslovens anmærkninger herom. (§ 27.41.01)

HØRING

Forslaget har været sendt til høring hos relevante, landsomfattende erhvervsorganisationer. **Foreningen Dansk Akvakultur (DAK)** støtter generelt set Kommissionens direktiv, idet det bl.a. tilgodeser den danske bekæmpelse af fiske sygdomme som eksempelvis Infektøs Pankreas Nekrose (IPN) og Bacterial Kidney Disease (BKD) som er af stor betydning for Danmarks muligheder for eksport af fiskeæg. DAK fremhæver dog følgende punkter, hvor foreningen mener, der bør ændres i Kommissionens forslag.

Der er behov for en afklaring f.s.v.a. zonereglene, da disse ifølge DAK ikke klart fremgår af direktivet. Samtidig ønsker foreningen at de foreskrivende analyser fastlægges på baggrund af en risikovurdering. Slutteligt ønsker foreningen regler om øget overvågning af akvakulturbrug og indførelse af et registreringssystem for flytning af fisk, samt indførelse af regler om 31 dages karantæne ved udsætning af fisk efter sygdomsudbrud.

ANDRE LANDES HOLDNINGER

De indledende drøftelser om direktivforslaget er iværksat og direktivforslaget forventes først endeligt vedtaget i løbet af 2006.

Man er fra dansk side ikke bekendt med officielle tilkendegivelser om forslaget fra andre medlemsstater.

REGERINGENS FORELØBIGE GENERELLE HOLDNING

Regeringen hilser Kommissionens initiativ til opdatering af gældende EU regler om dyresundhed, omsætning og sygdomsbekæmpelse på akvakulturområdet velkommen og er positivt indstillet overfor det foreliggende forslag.

Regeringen støtter generelt forslaget, men vil dog på enkelte områder arbejde for justeringer og forbedringer af reglerne, således at forslaget bliver mere praktisk anvendeligt.

TIDLIGERE FORELÆGGELSE FOR FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Folketingets Europaudvalg er blevet orienteret om Kommissionens forslag KOM (2005) 362 ved nærhedsnotat oversendt til udvalget d. 3. oktober 2005.